

ኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል

ጋር በመተባበር በየሰዓት የሚታተም

በራሱ አቅም የመከወን ሕልሙን እያሳካ ያለው የምሕንድስና ዘርፍ

የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል ሀገሪቱ ካላት ዕምቅ የተፈጥሮ ሀብት አኳያ የኃይል ምርቱን ለማሳደግ ከተለያዩ አማራጮች ኃይል የማልማት ሥራውን በስፋት እያከናወነ ይገኛል። ተቋሙ በሀዘብና በመንግስት የተጣለበትን ሀገራዊ ተልዕኮ በብቃት መወጣት የሚያስችለውን አሠራርና አደረጃጀቶችን በመከተል በርካታ ተስፋ ሰጪ ውጤቶች በመታየት ላይ ናቸው። በተለይም ቀደም ሲል በውጭ ሀገር ሙያተኞች የሚያሰራቸውን የማሳደግ፣ የዲዛይን፣ የመስመር ዝርጋታ፣ የማከፋፈያ ጣቢያ ግንባታ እና አፕራሽን ስራዎችን ከቅርብ ዓመታት ወዲህ በራስ ኃይል ማከናወን መቻሉ ለውጭ ሀገር ሙያተኞች የሚያወጣውን ከፍተኛ ገንዘብ ከመቀነሱም በተጨማሪ ተቋሙ በኢንጂነሪንግ ዘርፍ የሚፈለገውን የሰው ኃይል አቅም እያሳደገ ስለመምጣቱ ከብዙ በጥቂት ማሳያዎች ናቸው።

ኢንጅነር ውድነህ የማነ

ስለወደፊት ግብ እንደሚከተለው አስረድተዋል። የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል ኢንጂነሪንግ ዘርፍ ከምህንድስና ሙያ ጋር በተያያዘ የሚያከናውናቸውን ዋና ዋና ተግባራት በስድስት ንዑሳን መምሪያዎች ወይም ዳይሬክቶሬቶች አማካኝነት እየፈጸመ መሆኑን ይናገራሉ።

ከእነዚህ ስድስት መምሪያዎች የመጀመሪያው የኢንጂነሪንግ ድጋፍና ትብብር መምሪያ ነው። ይህ መምሪያ ሁለት ዋና ዋና ሥራዎችን የሚያከናውን ሲሆን አንዱ ሰርቪዬንግና ድራፍቲንግ ነው። በዚህ የሥራ ዘርፍ ስር መጀመሪያ የቅየሳ (surveying) እና የድራፍት ፕላንንግ ሥራ ይከናወናል። በመቀጠል የመሬት ጥናት (geotechnical investigation) ይደረጋል። ይህ ማለት ግንባታ ከመጀመሩ በፊት ፕሮጀክቱ እንዲሰራ በተመረጠበት ቦታ ላይ የአፈሩ ይዘት ምን ይመስላል? ግንባታውን ለማከናወን ምን አስችጋሪ ሁኔታዎች አሉ? የሚባሉ ጉዳዮችን የሚያጠና ነው። ለግንባታ ስራው አስችጋሪ ሁኔታዎች በጥናቱ ከተረጋገጠ በታውን እስከመቀየር የሚደርስ እርምጃ ለመውሰድ የሚያስችል ነው።

ሁለተኛው መምሪያ ደግሞ የትራንስሚሽን ሲስተም ዲዛይን ነው። ይህ ክፍል በኃይል ማከፋፈያ ጣቢያና ማስተላለፊያ መስመር ዲዛይን ላይ ትኩረት አድርጎ

የሚሠራ ነው። በቅድመ ግዢ ሂደት ወቅት የጨረታ ሰነዶችን የሚያዘጋጅ እና ከጨረታ በኋላም በሚኖር የማሳደግ አገልግሎት ላይ ዲዛይን ክለሳ የሚሠራ ነው። በራስ ኃይል/አቅም በሚሠሩ ፕሮጀክቶችም ዝርዝርና የዲዛይን ማብራሪያ ሥራዎችን የሚያቀርብ ነው።

ሦስተኛው ጅነሬሽን ዲዛይን መምሪያ ይባላል። ይህ መምሪያ የሃይድሮሊክና ስቲል ስትራክቸር እንዲሁም የኤሌክትሮ ሜካኒካል ዲዛይን የሚሰራ ሲሆን በኃይል ማመንጫ ጣቢያዎች ዲዛይን ክለሳ የሚሠራ ዘርፍ ነው። የኢንጂነሪንግ ዘርፍ አሁን በራሱ አቅም የምህንድስና ሥራዎችን ለማከናወን እየተወጣ ባለው ኃላፊነት የመልሶ ግንባታ ሥራዎችንና ከውጥን እስከ ፍፃሜ ያሉ ጥልቅ የዲዛይን ሥራዎችን ያከናውናል።

አራተኛው የቁጥጥርና ኮንትራት አስተዳደር መምሪያ ነው። ይህ ዘርፍ የፕሮጀክቶችን ክትትልና ቁጥጥር እንዲሁም የኮንትራት ውል አስተዳደር ሥራዎችን በተመለከተ በየገዢው ክትትል በማድረግ ሥራዎች በውላቸው መሰረት የጥራትና የዲዛይን ጉድለት ሳይታይባቸው ተፈፃሚ እንዲሆኑ ያደርጋል።

አምስተኛው የኢንፎርሜሽን ሃብት ልማትና መነሻ ዲዛይን መምሪያ ነው። በተለይም አሁን ተቋሙ የሚገነባቸው የፀሐይ፣ የጎጂ፣ የውሃ ኃይል ማመንጫዎች ከመገንባታቸው በፊት በተገቢነታቸውና በአዋጭነታቸው ላይ ጥናቶችን ይሠራል። በዚህ ዘርፍ ስር የሚገኘው የመነሻ ዲዛይን (conceptual design) ደግሞ ጥናቱ ተጠንቶ ወደ ጨረታ ከመገባቱ በፊት በጥናት ደረጃ ያለውን የንድፍ ስራ ወደ መሬት የሚያወርድ የምህንድስና ዘርፍ ነው።

ስድስተኛውና በዓይነቱ ለየት የሚለው የሥራ ዘርፍ ደግሞ በመንግሥትና በግል አጋርነት (IPP and PPP project development) የሚገነቡ ፕሮጀክቶችን የሚያስፈጽም

ነው። የተጠኑ ፕሮጀክቶችን እያቀረበ በበርድ እንዲጸድቁ ያደርጋል፤ በትብብር ለሚሠሩ ፕሮጀክቶች ከአማካሪ ድርጅቶች ጋር በመሆን የባንክ ሰነዶችን ያዘጋጃል፤ ጨረታዎችን የማካሄድ፣ ፕሮጀክቶችን መግዛት፣ ከተገዙም በኋላ የማስፈጸም ኃላፊነትን የሚወጣ መምሪያ ነው።

እንደ ሥራ ክፍሉ ኃላፊ ገለጻ፤ የኢንጂነሪንግ ዘርፍ በዚህ መልክ የተደራጀ መሆን የተቋሙን የስራ አፈፃፀም አቅም አጎልብቷል። በተለይም ባለፉት አራት ዓመታት የኃይል ማከፋፈያ ጣቢያና ማስተላለፊያ መስመሮች ዘርፍ ሙሉ ለሙሉ በተቋሙ አቅም እየተከናወኑ ይገኛል። ሌላው ቀርቶ አባዳሪዎች ባስቀመጧቸው አስገዳጅ መመሪያዎች መሰረት በውጭ አማካሪዎች ይሠሩ የነበሩ የቅድመ ግዢ ሥራዎች (የሰነድ ግዢዎች) ሳይቀሩ ሙሉ ለሙሉ በዚህ ክፍል የማከናወን አቅም ላይ እንደተደረሰ ጠቅሰዋል።

የማሳደግ አግልግሎትን በተመለከተም ከዚህ በፊት እንደ ወርሷል ባንክ እና አፍሪካ ልማት ባንክን የመሳሰሉት አባዳሪ ድርጅቶች የውጭ አማካሪ እንዲኖር የሚያስገድድ ህግ እንደነበራቸው ጠቅሰዋል። ዓለም ባንክ ተቋሙ የተሻለ የማሳደግ አቅም እንደፈጠረ ሲያረጋግጥ የብድር አገልግሎት የሰጠባቸውን ሁለት ትልልቅ ፕሮጀክቶች ተቋሙ በራሱ የማሳደግ አቅም እንዲያስፈጽማቸው ዕድል መስጠቱን ተናግረዋል። ከዚህ በፊት በኤግዚም ባንክና በራስ የገንዘብ አቅም ሲገነቡ የነበሩ ፕሮጀክቶችን በሙሉ የተቋሙ ሙያተኞች የምህንድስና ማሳደግ አገልግሎት እየሰጧቸው የተገነቡ መሆኑን ኃላፊው አስረድተዋል። በማሳደግ አገልግሎት የተገኘው ውጤት በዘርፉ ከተገኙ ስኬቶች አንዱ መሆኑን ጠቅሰዋል።

የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል

በብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተመ